

Valentin Gheorghe

**ISTORIA ORGANIZAȚIILOR LOCALE
ALE PARTIDELOR POLITICE
DIN JUDEȚUL IALOMIȚA
(1918-1937)**

EDITURA
**CETATEA
DE SCAUN**

Cuvânt înainte de Valentin Ciorbea	7
Introducere	9
Capitolul I Începuturile vieții politice în Ialomița (de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până la Primul Război Mondial)	17
Despre Partidul Național Liberal	17
Partidul Conservator	21
Partidul Conservator Democrat	23
Capitolul II Evoluția organizațiilor democratice ale partidelor politice din județul Ialomița în perioada interbelică (1918-1937)	27
II.1. Partidul Național Liberal în Ialomița	27
II.2. Organizațiile Partidelor Conservatoare în primii ani interbelici	47
II.3. Liga/Partidul Poporului	52
II.4. Înființarea și activitatea Partidului Țărănesc	60
II.5. Evoluția Partidul Național Român	81
II.6. Activitatea organizației județene a Partidul Național Țărănesc	90
II.7. Din activitatea Partidul Țărănesc Dr. Nicolae Lupu	105
II.8. Partidul Național Liberal – Gheorghe Brătianu	116
II.9. Manifestații ale Partidul Național Agrar	131
II.10. Aspecte ale evoluției Partidul Țărănesc Radical în județ	140
Capitolul III Activitatea organizațiilor locale ale formațiunilor extremiste de stânga și de dreapta	151
III.1. Extrema stângă	151
III.2. Extrema dreaptă	157
III.2.1. Manifestații ale Ligi Apărării Național Creștine	158
III.2.2. Mișcarea Legionară în Ialomița	163
III.2.3. Partidul Național Creștin în județ	181
Concluzii	187
Bibliografie	191

Capitolul I

Începuturile vieții politice în Ialomița (de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până la Primul Război Mondial)

R evoluția de la 1848 și înfăptuirea Unirii de la 1859 a Țării Românești cu Moldova au reprezentat două evenimente majore în evoluția spațiului românesc în secolul al XIX-lea și ulterior. La aceste evenimente au luat parte activ și locuitorii ținuturilor ialomițene. Dacă la 1848 implicarea ialomițenilor nu a fost una importantă, la realizarea actului Unirii sub Alexandru Ioan Cuza, județul Ialomița a avut un aport însemnat prin reprezentanții locali, care au luat parte la eveniment și prin rolul pe care l-au jucat, mai apoi, în viața politică a țării.

Dintre reprezentanții județului care au luat parte la realizarea Unirii de la 1859, îi amintim pe Barbu Catargiu – proprietar al moșiilor ialomițene Maia și Bordușani și Alexandru Florescu. Ambii au deținut funcții importante în cadrul statului român după 1859: Barbu Catargiu a fost prim ministru al primului guvern unic, iar Alexandru Florescu a ocupat funcția de ministru în mai multe legislaturi și a deținut și președinția Adunării Deputaților, în sesiunea 1864-1865²⁰.

La nivel național, aceste transformări au reprezentat piatra de temelie a constituirii formațiunilor politice. Uniți în jurul lui Cuza, pașoptiștii și unioniștii și-au creat viziuni politice proprii, care i-au despărțit, în timp, fiecare tabără constituindu-se într-un partid politic. Prin adoptarea unor legi privitoare la conducerea și organizarea statului, au luat ființă curente politice în spațiul românesc, care îi diferenția în ochii electoratului. Conștientizarea apartenenței la o ideologie politică a pătruns și în rândul ialomițenilor, care au luat parte activ la viața politică a țării.

Despre Partidul Național Liberal

Constituirea partidelor politice, la nivel național, s-a realizat în a doua jumătatea a secolului al XIX-lea. Prima formațiune constituită a fost Partidul Național Liberal, la 24 mai 1875. În teritoriu, organizațiile politice s-au constituit mai greu deoarece numărul alegătorilor era mic, din cauza existenței votului censitar.

²⁰ V. Buzu, *Județul Ialomița în Epoca Unirii*. În: „Helis”, An IX, nr. 8(100), aug. 2011, p. 22.

Urmând exemplul de la nivel național, adepții Partidului Liberal au fost primii care și-au constituit organizație în Ialomița. De fapt, primele organizații din teritoriu ale Partidului Național Liberal au fost numite *comitete de acțiune* și aveau ca principal scop fixarea candidaturilor pentru alegerile parlamentare și locale²¹. Cu timpul, aceste comitete de acțiune s-au transformat în „cluburi” cu caracter permanent, din care făceau parte fruntașii politici locali după reguli precise. Cluburile au fost entități premergătoare constituirii comitetelor de conducere la nivelul județelor, care cuprindeau membrii comitetelor comunale unde erau constituite organizații locale. Componenta restrânsă a cluburilor politice, înainte de Primul Război Mondial, a fost determinată de numărul mic al cetățenilor care se bucurau de drepturi politice. Atât timp cât dreptul de vot era limitat de situația financiară a cetățenilor, era normal ca și numărul partizanilor politici să fie restrâns.

De la înființarea Partidului Național Liberal, în anul 1875, în primele patru decenii ale evoluției formațiunii în Ialomița, în fruntea acesteia s-a aflat Ion Poenaru Bordea, alături de care au luat parte activ la viața politică locală Athanase Stoenescu, Petre Enescu, Nicolae Mănescu, frații Nicolae și Constantin Maltezeanu și alți fruntași locali²². Ion Poenaru Bordea a fost și primul fruntaș liberal ialomițean ales deputat în Parlamentul țării și care a făcut parte din toate legislaturile, până la începutul secolului al XX - lea. Ca reprezentant al județului în forul legislativ al României moderne, Poenaru – Bordea a avut o activitate parlamentară bogată, implicându-se în adoptarea legislației privitoare la situația țăranilor și a condițiilor acestora. Dintre inițiativele legislative la care și-a adus contribuția amintim: înființarea sindicatelor agricole în județe, legea repaosului duminical, înființarea Casei Rurale, proiectul pentru mărginirea dreptului de a ține în arendă moșii etc.²³.

Până în anul 1890, atât datorită procesului de organizare internă a partidului cât și a evenimentelor social-politice cu care s-a confruntat statul român, guvernarea conservatoare, Războiul de Independență, informațiile despre activitatea clubului liberal din Ialomița sunt doar din preajma campaniilor electorale. De asemenea, știri despre comitete sau cluburi liberale în județ nu sunt, în afară de prezentarea unor fruntași din diferite localități, stabiliți în orașul de reședință, Călărași. Lipsa unor structuri în localitățile ialomițene s-a

²¹ Sorin Irinel Dan, *Instituțiile politice moderne ale României. Înființarea și organizarea Partidului Național Liberal*. În: *Ipostaze ale modernizării în Vechiul Regat*, vol. 5, sub îngrijirea lui I. Bulei și Alin Ciupală, Editura Universității din București, 2009, p. 64.

²² Stoica Lascu, *Activitatea organizațiilor din Călărași....*, p. 236-237.

²³ xxx *Istoria Parlamentului și a vieții parlamentare în România până la 1918*. Coord. Paraschiva Căncea, Mircea Iosa și Apostol Stan, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1983, p. 344; 355; 405; 412.

datorat și faptului că, la majoritatea alegerilor parlamentare, pe listele electorale, figurau candidați „străini de problemele județului”, impuși de conducerea centrală a partidului. De exemplu, la alegerile generale desfășurate în anul 1895, din cele 4 locuri obținute de liberalii ialomițeni, pe lângă „localnicii” I. Poenaru-Bordea și C.C. Maltezeanu, de la centru, au fost impuși pe liste Constantin Lecca și Nicolae Iulian²⁴. Situația s-a menținut și în alte scrutine electorale, diferența fiind că erau propuse de la centru alte nume de candidați. În aceste condiții, era greu să existe un consens între fruntașii locali, din moment ce ei făceau propagandă printre partizanii liberali din județ pentru candidați impuși, străini de problemele reale ale Ialomiței.

Din anul 1890, informațiile despre fruntașii liberali din județ sunt prezente, din ce în ce mai des, în presa locală și cea națională de partid. La 22 aprilie, 1890 membrii PNL din Ialomița s-au întrunit în Călărași, pentru a înființa un comitet local „care să stea în legătură directă cu Comitetul Central și de comun acord să lucreze în toate actele cerute de împrejurările politice”²⁵. Membri acestui comitet au fost desemnați: G.I. Periețeanu, Nicolae Mănescu, Athanase Stoenescu, G. Nicolidi, G.C. Gheorghiu, Constantin din Ciochina și Savu Constantinescu.

Consolidarea liberalilor în teritoriu era necesară, din moment ce la conducerea țării se afla Partidul Conservator, care, în Ialomița încerca „timid” să-și organizeze un club, impedimentul fiind dezinteresul fruntașilor locali față de ideologia conservatoare. În toamna anului 1890, ziarul „Națiunea” prezenta fruntașii locali, membri ai clubului liberal din Ialomița, care au participat la întrunirea organizației centrale de la București, fiind amintiți G.I. Periețeanu, Athanase Stoenescu și Constantin Maltezeanu²⁶. Prezența membrilor clubului liberal din județ a fost cu scopul de a primi indicații în privința organizării alegerilor comunale. La întrunirea liberalilor, din ziua de 7 octombrie, 1890, ținută la sediul central al partidului, numărul delegaților din Ialomița a crescut²⁷. Numărul mare de membri ai clubului din Ialomița, prezenți la acțiunile partidului din capitală, ne îndreptățește să afirmăm că fruntașii locali și-au concentrat puterile pentru constituirea unei organizații puternice în județ.

O primă mențiune despre organizarea liberalilor ialomițeni o avem în anul 1895, când este prezentată structura *Comitetului Electoral*. Comitetul s-a constituit în vederea organizării activităților pentru desfășurarea campaniei electorale generale, din anul amintit anterior. Componența comitetului era următoarea: I. Poenaru-Bordea – președinte activ, Petre Grădișteanu –

²⁴ xxx, *Deputații noștri. Biografii și portrete(1895-1899)*, Editura Librăriei „Carol Müller”, București, 1896, p. 166-169.

²⁵ *Informațiuni*, Ibidem, An IX, nr. 2253, 28 aprilie 1890, p. 3.

²⁶ *Întrunirea liberală*, Ibidem, An IX, nr. 2358, 17-18 septembrie 1890, p. 1.

²⁷ *Întrunirea de eri*, Ibidem, An IX, nr. 2376, 8-9 octombrie 1890, p. 1.

președinte onorific (*fruntaș de la centru al PNL care a reprezentat în mai multe legislaturi județul Ialomița în Parlament s.n.*), Nicolae Maltezeanu și Nicolae Mănescu – vice-președinți, Petre Enescu - secretar²⁸. Pe lângă conducători, comitetul electoral mai avea în componența sa 72 de membri, din diferite localități ale județului. Chiar dacă titulatura structurii era *Comitet Electoral*, putem afirma că aceasta reprezenta comitetul de conducere al organizației liberale din Ialomița. Prezența printre membrii comitetului a unui număr însemnat de reprezentanți din teritoriu, demonstrează că, la nivelul anului 1895, liberalii ialomițeni reușiseră să consolideze clubul din Călărași, transformându-l într-o organizație solidă. Interesantă este coincidența primei mențiuni a unei structuri organizatorice a liberalilor ialomițeni, în aceeași perioadă cu constituirea unui sfat conservator în Călărași! Apariția clubului conservator în județ i-a determinat pe fruntașii liberali să cadă de acord asupra împărțirii sarcinilor de conducere în structura județeană.

Începutul secolului XX găsește organizația liberală din Ialomița cu membri marcant, deținători ai funcțiilor cheie în administrația locală, dar și cu nemulțumiri între ei. Între Ion Poenaru-Bordea și Athanase Stoenescu a pornit o luptă pentru putere în interiorul organizației județene pe fondul nemulțumirilor numirilor în administrație, în funcțiile de conducere din partid, dar și din pricina prezenței din ce în ce mai rar a primului în Ialomița²⁹. Conflictul dintre cei doi fruntași ialomițeni a fost aplanat de Ion I. C. Brătianu care a propus organizației locale proclamarea ca șef pe profesorul Constantin Banu din București, fost redactor șef al gazetei oficiale a PNL „Viitorul”. Prin intervenția lui Brătianu, situația a revenit la normal în cadrul organizației județene a PNL, Athanase Stoenescu renunțând la ideea de a părăsi formațiunea³⁰.

Odată cu acceptarea lui Constantin Banu la șefia organizației liberale din Ialomița, viața politică locală a cunoscut o nouă etapă în evoluția sa. Noul conducător avea „trecere la centru”, fiind membru în comitetul consultativ al partidului și unul din fruntașii „cei mai apreciați și mai iubiți ai partidului liberal”³¹. Sub conducerea lui Constantin Banu, organizația PNL din Ialomița se reîmprospătează cu noi cadre, prin afirmarea unor fruntași locali între care amintim pe Atanase Popescu Ulmu, avocații Mihail Negreanu, Ștefan Șerbănescu și Sima Niculescu, învățătorul Ilie Lupu. Alături de aceștia, în organizația județeană au fost cooptați membri impuși de la centru,

²⁸ *Comitetul electoral*, „Gazeta Ialomiței”, An I, nr. 18, 29 octombrie 1895, p. 2.

²⁹ Stoica Lascu, *Activitatea organizațiilor din Călărași...*, p. 239.

³⁰ *Ibidem*, p. 240.

³¹ xxx, *Albumul ilustrat al Partidului Național Liberal. Portrete și biografii*, [editat și colecționat de Vasile C. Metaxa, publicist], Tipografia „Gutenberg, Joseph Gobl, București, [1914], [nenumerotat].

Vladimir Atanasovici și Mihail Berceanu, care au activat în Ialomița până în primii ani de după război.

Până la Primul Război Mondial, organizația PNL din Ialomița a editat ziare, prin care prezenta acțiunile întreprinse în județ. Cele mai importante gazete liberale, în perioada amintită, au fost: „Ialomițeanul”(1888-1895), „Gazeta Ialomiței”(1895-1916) care au cunoscut perioade relativ mari de apariție³².

Partidul Conservator

Al doilea partid politic al României moderne, în ordinea înființării, a fost Partidul Conservator. La 3 februarie 1880 adepții ideilor conservatoare s-au constituit într-o formațiune politică prin intermediul căreia doreau să își prezinte programul cetățenilor, pentru ca aceștia să fie informați și pregătiți pentru a alege membri legislativului.

În județul Ialomița partizanii ideilor conservatoare s-au constituit în club politic mai târziu decât liberalii. Unirea conservatorilor ialomițeni s-a realizat mai lent, cu pași mici datorită faptului că județul era dominat de partizanii politici ai lui Ion Poenaru-Bordea. Informații despre un grup de conservatori locali apar în toamna anului 1889, când ziarul „Ialomițeanul” publică, pe prima pagină, un articol intitulat „*Partidul Conservator din Ialomița*”. Prefectul impus de conservatori, Alexandru Filitis, în timpul unei vizite la București a arătat conducătorilor partidului că „*el a reușit să formeze un grup de conservatori otărăți (hotărăți s.n.) în Ialomița*”³³. În aceste împrejurări, a fost îndemnat să formeze un comitet conservator și o listă cu semnăturile membrilor care să promită sprijin guvernului. Misiunea de a constitui un comitet conservator în județ i-a fost delegată lui Victor Stoika, gazetar și fruntaș din Urziceni. Încercarea acestuia de a obține semnăturile partizanilor politici din Ialomița s-a lovit de refuzul simpatizanților de a recunoaște convingerile conservatoare. Momentul de început al unui curent conservator în această zonă poate fi considerat anul 1889, chiar dacă la această dată nu s-a reușit punerea bazelor unei structuri organizatorice. Informațiile prezentate ne îndreptățeste să afirmăm că partizani ai Partidului Conservator existau în Ialomița.

Următoarea manifestare a „amicilor” conservatori locali este consemnată în anul 1891, când aceștia făceau propagandă pentru susținerea candidaturilor pentru Parlament ale Generalului Lahovary, Filip Lenș, Vasile Vineș și Iorgu

³² Aurel David, *Întoarcere în timp. Monografia presei Ialomiței și Călărașiului*. Casa Editorială Freemătul, Călărași, 1998, p. 126; 130; 170.

³³ *Partidul Conservator din Ialomița*, „Ialomițeanul”, An II, nr. 42, 22 octombrie 1889, p.1.

Hristodorescu³⁴. Activitatea susținătorilor ideilor Partidului Conservator din județ era prezentată doar în preajma depunerii candidaturilor pentru alegeri.

Fruntașul local, Victor Stoika, a pus bazele unei gazete locale numită „Borcea”, în paginile căreia prezenta cititorilor conceptul de conservatorism. Scopul editării unui ziar local a fost de a atrage în jurul său pe partizanii politici din județ care să formeze un comitet. Pe 23 ianuarie 1892, susținătorii locali ai conservatorilor s-au adunat la Călărași pentru a participa la întrunirea organizată cu prilejul vizitei fruntașului de la București, Jack(Iacob) Lahovary³⁵. Manifestația a fost însuflețită de prezența unui număr însemnat de simpatizanți care și-au dat acordul pentru susținerea candidaturii celor doi frunțași conservatori la alegerile parlamentare din Ialomița. După întrunirea din Călărași, Victor Stoika a plecat în „*escursiune electorală*” în plasa Câmpul pentru a atrage noi simpatizanți ai ideilor conservatoare³⁶.

Campania conservatorilor ialomițeni a fost încununată de succes, Alexandru Marghiloman și Anghel Nicolau au fost aleși reprezentanți ai județului în Parlament³⁷.

În ziua de 22 octombrie 1892, susținătorul ideii constituirii unui comitet conservator în Ialomița, Victor Stoika, a încetat din viață³⁸. Prin dispariția sa prematură, la doar 41 de ani, gazeta conservatoare „Borcea” și-a încetat apariția, dar și acțiunea de constituire a unui comitet conservator în Ialomița a fost amânată, s-a oprit pentru câțiva ani. După nefericitul eveniment, informațiile despre frunțașii conservatori din județ sunt foarte puține.

Organizația județeană a Partidului Conservator s-a constituit la 9 aprilie 1895, prin stăruința prefectului Varlaam, care a grupat la un loc toți partizanii politici din Călărași³⁹. Cu această ocazie a fost ales și comitetul executiv județean al formațiunii din care făceau parte: Alexandru Fochide – președinte, Alexe Vineș – vice președinte, G. Dumitrescu și G. Petrescu – secretari.

Următorul moment important din evoluția organizației județene a Partidului Conservator l-a constituit anul 1898. În acel an, conservatorii din Ialomița l-au acceptat la conducerea organizației pe Mihail Gr. Cantacuzino, fiul marelui om politic conservator și mare latifundiar, Gheorghe Gr. Cantacuzino. La instalarea fiului său la șefia organizației conservatoare din Ialomița, însuși „Nababul” în persoană s-a deplasat la Călărași⁴⁰.

³⁴ *Candidaturile din Ialomița*, Ibidem, An IV, nr. 14, 7 aprilie 1891, p. 2.

³⁵ *Întrunirea conservatorilor din localitate*, „Borcea”, An I, nr. 10, 25 ianuarie 1892, p. 1.

³⁶ *Informațiuni*, Ibidem, An I, nr. 10, 25 ianuarie 1892, p. 3.

³⁷ *Anomalii ialomițene*, Ibidem, An I, nr. 13, 13 februarie 1892, p. 1.

³⁸ *Victor Stoika*, „Bărăganul”, An I, nr. 3, 25 octombrie 1892, p. 1.

³⁹ *Întrunirea partidului*, „Ialomițeanul”, An VIII, nr. 14, 30 aprilie 1895, p. 1.

⁴⁰ *Vine Cantacuzino*, „Gazeta Ialomiței”, An III, nr. 36, 20 sept. 1898, p. 1-3.

În această perioadă, fruntașii conservatori locali cei mai importanți erau Petrache Petrescu, Constantin Nenișor (*omul de încredere al șefului Cantacuzino în perioada cât acesta se afla la București s.n.*), Alexandru Bădulescu, Vasile N. Stanciu și alții⁴¹. Până în anul 1908, când s-a constituit și la nivelul județului organizația Partidului Conservator Democrat, fruntașii locali au făcut front comun în alegerile parlamentare și locale împotriva liberalilor.

Până la Primul Război Mondial, organizația conservatoare din județ și-a desfășurat activitatea prin campanii de presă împotriva liberalilor, și nu s-au aliat nici cu aceștia, nici cu taciștii locali în vederea câștigării alegerilor. Principalele organe de presă ale conservatorilor ialomițeni au fost: „Borcea” (1891-1892) și „Bărăganul” (1892).

La începutul secolului al XX - lea, Mihail Gr. Cantacuzino va deține funcția de primar al Capitalei, pentru o scurtă perioadă de timp, iar între anii 1910-1913 și 1916-1918 va deține portofoliul de ministru al Justiției în guvernele conservatoare⁴².

După Primul Război Mondial Partidul Conservator din Ialomița își va continua activitatea în viața politică locală pentru o scurtă perioadă de timp. Va fi afectat de noile reforme și va dispărea din viața politică românească în primii ani interbelici.

Partidul Conservator Democrat

Dinamismul vieții politice românești s-a accentuat la începutul secolului al XX -lea, când Take Ionescu s-a desprins din Partidul Conservator, constituind o nouă formațiune politică numită, Partidul Conservator Democrat al cărei șef a fost până în anul 1922. Ruptura lui Take Ionescu de foștii tovarăși s-a produs pe fondul divergențelor de opinie dintre el și Petre P. Carp. Punctul culminant al disensiunilor dintre cei doi fruntași l-a constituit discuția privind modificarea unor prevederi statutare ale partidului, purtate în lipsa lui Take Ionescu, care la acel moment era plecat în străinătate⁴³.

La apelul lui Take Ionescu din 20 ianuarie 1908 către organizațiile județene, din partea județului Ialomița au participat Alexandru Bădulescu, Leon Popescu, Jean Cămărășescu, Vasile Maniu și generalul Ștefan Stoica, fiul fostului fruntaș conservator local, Victor Stoica, iar 34 de simpatizanți și au

⁴¹ Stoica Lascu, *Activitatea organizațiilor din Călărași....*, p. 244.

⁴² Ion Bulei, *Sistemul politic al României moderne. Partidul Conservator*, Editura Politică, București, 1987, p. 573-574.

⁴³ Mircea Iosa, Traian Lungu, *Viața politică în România(1899-1910)*, Editura Politică, București, 1977, p. 232.

trimis adeziunile telegrafic⁴⁴. Acești fruntași locali părăsiseră organizația județeană conservatoare condusă de Mihail Gr. Cantacuzino în anul 1907, pe fondul neînțelegerilor cu acesta.

Adeziunea fruntașilor județeni la formațiunea constituită de Take Ionescu au determinat întrunirea Comitetului Executiv al Partidului Conservator din Ialomița la 10 februarie 1908, în prezența lui Mihail Gr. Cantacuzino. Scopul întrunirii vechilor conservatori a fost reorganizarea partidului în județ, deoarece fusese părăsit de un număr însemnat de membri și fruntași. La apelul lui Cantacuzino a răspuns un grup restrâns de fruntași între care s-au numărat Leonida Gussi – fost prefect, Pascal Toncescu, N. Filliti și Constantin Nenișor⁴⁵. Manifestația a fost una de scurtă durată, cu puțini participanți, dovada că mulți partizani locali îl părăsiseră pe Cantacuzino pentru Take Ionescu, iar la sfârșit, cei prezenți au redactat o telegramă către Petre P. Carp, semnată de 14 delegați de la Colegiul I Senat și Cameră.

În luna februarie 1908, conservatorii democrați ialomițeni au început tipărirea ziarului local „Dunărea” (1908-1911), în paginile cărui își prezenta acțiunile din teritoriu, apeluri către votanți în timpul campaniilor electorale, dar și atacuri la adresa oponentilor politici liberali când nu erau aliați cu ei și a vechilor conservatori de sub șefia lui Mihail Gr. Cantacuzino.

Cea mai importantă manifestație a organizației Partidului Conservator Democrat din Ialomița, a avut loc la 4 mai 1908, în orașul Călărași și la care au luat parte Take Ionescu, Barbu Păltineanu, I. L. Caragiale, Dumitru Burileanu, Jean Th. Florescu și alți fruntași de seamă din conducerea centrală a partidului⁴⁶. Importanța întrunirii de la Călărași a fost prezentată de ziarul oficial al partidului, „Țara”, astfel: „*citadela Cantacuzinistă a Călărașilor s-a arătat a nu fi decât o fortificație pasageră, distrusă de primul tun slobozit*”⁴⁷. Comentariul continuă cu prezentarea garanțiilor oferite de Cantacuzino fruntașilor de la București, cum că „*takiștii nu vor face niciodată tabără în Ialomița*”.

Manifestația din ziua de 4 mai 1908 a arătat forța organizatorică a membrilor conservatori democrați din județ. Cu această ocazie, a fost ales și Comitetul Județean al formațiunii compus din Alexandru Bădulescu – președinte, alături de care mai dețineau funcții importante următorii membri: dr. Teodor Dumitrescu, Tiberiu Chiril, Vasile N. Stanciu, Vasile C. Maltezeanu și Generalul

⁴⁴ xxx, *Partidul Conservator Democrat. Istoricul constituirii lui*. [f.e.], București, 1908, p. 36; 40; *Constituirea Partidului Takist*, „Țara”, An VII, nr. 1530, 22 ianuarie 1908, 2.

⁴⁵ *Reorganizarea Partidului Conservator din țara întreagă*, „Țara”, An VII, nr. 1546, 12 februarie 1908, p. 3.

⁴⁶ *Grandioasa manifestație a Partidului Conservator Democrat din ziua de 4 mai*, „Dunărea”, An I, nr. 14, 11 mai 1908, p. 1-2.

⁴⁷ *Întrunirea de la Călărași*, „Țara”, An VII, nr. 1611, 7 mai 1908, p. 1.

Ștefan Stoica⁴⁸. Alexandru Bădulescu se va afla la conducerea Organizației Județene a Partidului Conservator Democrat până la Primul Război Mondial.

În ceea ce privește activitatea politică în județ a conservatorilor democrați, aceștia au participat la toate alegerile desfășurate în Ialomița, până la izbucnirea primei conflagrații mondiale în anul 1914. În campaniile electorale ei au încheiat alianțe când cu liberalii, când cu foștii conservatori, în funcție de situația existentă. În toată această perioadă au obținut doar două mandate în Parlament în anul 1912, prin Leon Popescu la Cameră și Alexandru Bădulescu la Senat⁴⁹.

Izbucnirea Primului Război Mondial și intrarea județului sub ocupație germană au stopat, pentru o perioadă de timp activitatea organizațiilor partidelor politice în Ialomița. Fruntașii politici locali fie au optat să rămână pe loc sub ocupație, fie au ales drumul străinătății, cum a fost cazul șefului liberalilor locali, Constantin Banu.

Activitatea politică în Ialomița, înainte de anul 1914, a fost una normală, fără acțiuni de amploare. Partidele politice înființate în România și-au constituit cluburi sau comitete și în județ. Pe parcursul evoluției lor, aceste prime structuri s-au transformat în organizații solide, capabile să ducă lupte electorale.

Viața politică ialomițeană, de la întemeierea primelor organizații politice și până la Primul Război Mondial a reprezentat punctul de plecare al unei noi etape de dezvoltare socială, economică și politică în perioada interbelică a județului. Activitatea politică a cunoscut schimbări radicale după război, atât din punct de vedere al organizațiilor politice – numărul formațiunilor a crescut considerabil, majoritatea partidelor de la nivel național având structuri în Ialomița -, a structurilor lor – au fost create comitete în majoritatea localităților județului -, cât și a importanței pe care fruntașii politici au acordat-o noilor votanți ialomițeni, prin promisiunile din timpul campaniilor electorale. De asemenea, activitatea „timidă” a politicianilor locali avea să se transforme într-o luptă înverșunată pentru obținerea locurilor din Parlament, în perioada interbelică.

⁴⁸ Vlădoyanu Alexandru, *Albumul Conservator Democrat*, Imprimeria de Arte Grafice „Eminescu”, București, 1910, p. 70-71.

⁴⁹ Stoica Lascu, *Activitatea organizațiilor din Călărași....*, p. 247-248.